

Családcímer

Dokumentumnovella

Családi krónikánkba beletartozott az egykori nemesi mivoltunk, családcímerestül és pecsétes pergamenos armálisunktól egészen ilyen-olyan egyelőre még kallódó okiratokig, azaz a „kutyabőríg”. Csakhogy én ezt mindig kételkedve fogadtam, mert még nagyapám igen meggyőző érvelésében is maradt számomra homályos folt.

Egy lelkes feketehegyi/feketicsei, önmagát, természetéből adódóan mindig csak amatőr helytörténésznek nevezve (álljon itt a neve, mint sírkövén: Sárközi Ferenc, tanító), már vagy harminc éve a karlócai levéltárban megtalálta a családjának tulajdonított „armorum insigniá”-nkat, ama bizonyos színes jelvényünket. Megtalálta, de hiányzott hozzá a bizonyító erővel bíró okirat, a viaszpecséttel ellátott, bizonyára a kor közizlését is kiszolgáló, föltételezhetően gazdag ornamentikájú, állatbőrre íródott okmány. Anélkül pedig csak legenda maradt volna az ezerhétszázhatvanháromra visszavezethető festett, színes ábrából összetevődő címerünk, mára a család több tagjánál bekeretezett ereklye. Nagyapánk, tekintélyes presbitere a falunak, hallomásból többször is elmesélte, hogyan nézhetett ki, s mindaz többé-kevésbé egyezik is azzal, amit most némi heraldikai ismeretem birtokában továbbítok.

A címerben kék mezőben zöld tér fölött álló oroszlán, kiöltött piros nyelvvel, hátra fölcondorított farkkal. Első jobb lábában három piros rózsát tart, a bal lábát pedig ragadmány után nyújtva, a pajzs jobb oldala felé néz. A pajzson nyitott koronás sisak áll, és abból az előbbihez hasonló oroszlán emelkedik ki.

Használjak műszavakat is? Foszladék jobb oldalról arany-kék, balról ezüst-vörös.

A hivatalos okiratban, legalábbis Engel Pál Középkori magyar genealógiájában, számomra most, mintegy mankóként, ez áll:

„Wappen (mármint, a címer): In B. auf gr. Hügel ein g. Löwe, in der erhobenen Rechten drei gr. bestengelte, gr. beblatterte r. Rosen haltend. – Kleinod: Der Löwe wachsend. – Decken: bg. – rs.

Adels- u. Wappenbrief d.d. Wien, 1763 von König Maria Theresia, für Gregor Bordás.” (Kapcsolatfönntartás a továbbiakban a kunhegyesi református egyház anyakönyvei.)

– A nemességet még Bordás Gergely elődünk szerzé – mesélte nekünk nagyapa – , én legalábbis így tudom apámtól meg nagyapámtól, Mária Terézia királynőtől hétszázhatvanhárom szeptemberében.

Azt már Dudás Gyula írja A bácskai nemes családok, Zomborban 1893-ban megjelent vármegyetörténetében a Bordás címszó alatt: „E családból B. István 1794-ben Borsód vármegye nemesi bizonylata alapján hirdetteti meg nemességét vármegyénkben, 1763-ban, Gergely s, ennek fiai István és János részére már e vármegye adott ki bizonyítványt.”

Gergely őszünk – tudja a család, Miskolc környékéről nősülési ügyben „csorgott” le a kunságba, egészen pontosan Kunhegyesre, s István fia vala az, ki elkártyázva a vagyont, kapja meg a „passuálist”, hogy aztán csatlakozva az irredemptusokhoz, az egy szesszió föld reményében kezdjen új életet valahol Bácska szívében, a Feketetitypuszta és a Fekete-tó közelében.

Mintegy 600 család, azaz 3000 református lélek kelt hát útra 1785 májusában. Kunhegyesről csupán néhány kegyeleti tárgyat hoztak magukkal, kereszteléshez ezüstkelyhet 1713-as felirattal és két cinkannát, a kisebbiken a fölirattal: „Kocó Gáspár uram maga költségén vötte – 1732”.

– Mivel ezek az ereklyék – kivéve az ezüstkelyheket – a szabadságharc idejében történt fosztogatásokban eltűntek – mesélte –, a letelepedés 150. évfordulójára másolatát újra csináltattuk, és az őshazai békülés jeléül visszaküldtük. Merthogy pontosan százötven évig tartott a harag a kirajzoltak és az otthon maradtak között.

Csak később jöttem rá, nemegyszer kölcsönözhetette ki a püspöki könyvtárból Nagy Kálozi Balázs könyvét a jászkunságiak leköltözéséről a Bácskába, mert sokszor kaptunk történelemórát nagyapától, s meséjében a történetek úgy álltak össze igaz mozaikká, mint rajta vasárnaponként az öltözéke: fején a pörgekalap, alatta a frissen borotvált arcon a stuccolt kefebajusz, felső gombra gombolt fehér ing, rajta nyáron is a nyolcgombos fekete lajbi, őszei-téli az egyetlen, rókaprém-galléros ünneplő kabát. Kemény télen a kalap helyett (nagyanyánk kifejezése) „főjülről beütött” bárányszőrű subara. Nyakkendője, ugyancsak fekete, öklömnyi csomóval, de, csak ha úrvacsoraszertés is volt (mihez leginkább maga szállította le a két demizson borát), vagy ha tőle idősebbet, kit ő bátyámnak, vagy nénémnek szólított, temettek. No, meg mind az öt unokájának az esküvőjére. A családi hagyomány szerint saját, egyetlen fiának a menyegzőjén idegességében gyűrte a zsebébe, mi-

vel a rokonság köreiből többen az utolsó pillanatban döntöttek úgy, még a templomba se mennek el, mert a szomszédos kisvárosban megtartott egyházi szertartás után hogyan áldhatja meg a lelkész-püspökük ezt a katolikus lánnyal kötendő frigyét.

Pedig Ágoston püspök úr (álljon itt a neve, mint kopjafáján: Ágoston Sándor, ref. püspök) talán először életében ezt tette, mondva, meggyőződése, hogy Jézus nem a vallásra tanított, hanem a hitre. Mintha igaza lett volna, gondolom én erről a mintegy hetven évvel ezelőtti, hallásból ismert (addig ismeretlen) ökumenikus prédikációjából, amiben az is benne foglaltatott, hogy (édesanyám szavai szerint halkán, az én föltételezésem szerint viszont, valami későbbi öngazoláskeppen): „Gyermekeim, szaporítsátok a magyar nemzetet.”

Hogy ezért lettünk öten, vagy mert édesapánk tényleg nagyon unhatta a gyermeki egyedülletet a családban, számomra is talány. De, hogy a püspök eme cselekedete új fejezetet nyitott e szigorúan zárt református közegben, az biztos, mint ahogyan az is, szinte istenkáromlással volt egyenlő, amikor a faluba látogatván – a zentai nagyapáék mintájára –, mi elsőként kezdtük tegezni „nagyiszűlőinket”. Az ilyen diftongusok máig kedvesek fülemnek. A „Győzőző, hazagyöttéél?” meg a mai napig is.

A neveinkkel sokáig baj volt. Először is: négy generációra visszamenőleg, a családfenntartó András volt. S aztán elsőszülött bátyám (megint csak anyám ötlete nyomán) Attila lett. Zavarban is volt nagyanyánk, amikor az esküvő utáni egy évvel, az el nem jöttek, a délutáni teaórán rákérdeztek: – No, Kati, hogy is „híjják” az „úri” unokád? Mire szegény nagymama, zavarában, még nagy, bibliaóra előtti, téli muszlinkendőjét le sem vetve: „Tudjátok, valami menteformának, de szíip neve van a gyerekeknek!”

A nagyapa öltözékénél tartva, nehogy bárki is azt gondolja, ilyen nemesi ruhában járt-kelt, mintegy fitogtatva rangját, amelyhez már az ő nagyapjának sem lehetett sok köze, hacsak az nem, hogy negyvennyolcna nagy idejében már márciusában ott volt azon a zombori megyegyűlésen, hogy üdvözöljék a kormányt, majd Verbászon csatlakozott a Károlyi István gróf vezette jász nemzetőrökhöz, hogy végül Mészáros Lázár, majd negyvenkilenc tavaszán Perczel Mór(ic) katonájaként a Szenttamásért folytatott harc dicső halottja legyen. Viszont az újverbászi táborban ismét találkozott Knézy Antal zombori alispánnal, ki szépöregapánkként emlegetett Andrást (nemes Gergelyünk unokáját), s mint nemest vette maga mellé tábori segéd társnak.

Mindenesetre István atyánkfia dicsőséges története így vagyon bejegyezve tintaceruzával nagyapánk Énekeskönyvének utolsó két üres oldalára: „49. márc. 27-én érkezett Perczel Mór(ic) Verbászra, s itt átkelve a csatornán egyenesen Péterváradnak tartott, de 31-én már visszatért, s kiskéri táborát ide tette át. Még meg sem pihenhetett, mikor egy szerb csapat ellen kellett

vonulnia. Ezt megvervén nyomban Szenttamás ostroma után látott s ápril. 3-án reggel innen indult az eddig bevehetetlennek bizonyult sáncok ellen. S annyi itteni polgár nem hiába szenvedett vértanú halált, mert a sors úgy rendezte, hogy az innen intézett támadás seperje el az ellenség erős táborát. Percel támadása csakugyan fényes eredménnyel járt, s Szenttamás minden erődtémnye egyenlő lett a földdel. Itt halá puskagolyó általi hősi halált nemes Bordás András (szépöregapám), valamint társai, Bödő Máté és Sípos Gábor Feketeticről.”

A nagyapa munkaöltözéke: csámpás, kitaposott cipő, sok foltos nadrág, parchelt ing, kalapján pedig valahogy mindig ott akár egy dísznek a padlás egy-egy pókhálója. A parti kút vizét keménynek tartotta, ezért a szerdán és szombaton hozott szódavizet a saját „portagéza” borával színezte. Fél liter volt a napi adagja, amit széles nyílású tejesüvegbe engedett reggelente, s tette a pince lépcsőjére a szódásüvegek mellé. Permetezéskor engedélyezett magának egy litert, úgy betartva e szabályt, minthogy vasárnaponként az istentiszteletről és a presbiteri gyűlésről kijövet az egy korsó csapolt sört a kocsmában. S a korsó sör volt az évi kétszeri vásári nap fejadagja is. Ekkor viszont az istentisztelet volt kihagyható, mert azt az Úrnak is meg kellett értenie, hogy a tavaszin a malacokat kellett megvenni, az őszin viszont a góréba nem fért kukoricát kellett eladni. Egyébként nem ebből élt, mint legtöbben a faluban, mert mint egykori állandó cukorgyári munkás (és az állami részvény) lévén, rendszeres nyugdíja volt, amit a veteményeskert, a szőlő, a gyümölcsös és a háromholdnyi föld csak pótol. Így mi gyerekek is a gazdagokhoz tartoztunk. Ha elfogyott a pénzünk, hitelbe kaptuk a koftát meg a jupit, amit a tűzoltók söntésénél Bálint mester adagolt.

Az elszámolásra pedig rendszerint szeptember elején került sor. Ez is, mesélték, valami szertartásos formát öltött, azzal, hogy nagyapa „véletlen” tanúk, leginkább szomszédok előtt érdeklődte meg, a nyáron mennyivel maradhattak adósak a gyerekek.

– Vagy egyméternyi búzát is megtesznek a stragacok – volt a válasz.

– No, akkor hozzá három zsákot.

S ahogy a megtöltött zsákokat a biciklijén a partról lefelé tolt a kocsmáros, András „bátyánkrul” a falu tudta, bőkezű volt.

S képes volt nyári jövetelünk előtt bemenni Bányai tanítóhoz maradék krétaért, mert, ha „gyönnnek”, sántaiskoláznai akarnak. Kapott is.

Tartása volt nagyapának. Fizikai és szellemi értelemben is. Nem volt magas, sőt inkább az alacsonyakhoz tartozott, de már pocakját is olyan büszkén hordta, mint kevély menyecskek növekvő magzatukat. Hogy lássék. Beszéde kimért volt, ritkán szólt, pontosabban csak akkor, ha volt mondanivalója. Ily módon akár a szótlanabbak közé tartozott, de ahogy ült verandai karosszékében, szótlanul is beszélgetett velünk. Pontosan követte a játék vagy a be-

szélgetés fonalát, és arcának, testének, lábának játékaival, ma úgy mondanánk, metakommunikált. Ha rosszkodtunk, márpedig hányszor, csakúgy lejjebb eresztette az újságot, ha ez nem volt elég, a lapot térdére ejtve, kissé kihúzva magát támaszkodott a fonott karosszék két támlájára. S ha ez sem volt elég figyelmeztető jel, jött a veranda faoszlopán a borotválkozóhoz használt tükör mellett lógó légycsapó.

Jókedvében pedig vagy a szájharmonikáját, vagy öthúros, méteresnél nagyobb, kiskunsaági mintára készült tamburáját vette elő. Ez utóbbinak az volt az érdekessége, hogy vagy tíz különböző nagyságú, színű és vastagságú pengetője volt, lúd- és pulykacsontokból és disznólapockából saját kezűleg faragta. Mind a tamburafej és a nyak közé, a legvékonyabb húr közé ékelve. A lúddal mélyebb, a disznólapockával magasabb hangokat hívott elő.

– A gúnár lábszárcsontja a legjobb – magyarázta –, merthogy annak vannak a legfinomabb rostjai. Már néhány hetes korukban meg tudta állapítani a liba nemét. Még hozzá nagyon egyszerű módszerrel: a még venyigéből font kis karámban lefogta őket, s amikor elengedte, amelyik megrázta a farkát, az biztos gúnár lesz, amelyik nem, tojó.

Leginkább lakodalmásokat pengetett önnön és a mi szórakoztatásunkra, így hát akarva-akaratlan is fülünkben maradt a dallam és a szöveg egyaránt. Mint például: „Szépen úszik a vadliba a vízen, / Szépen legel a gulyám a réten. / Szépen szól a csengő annak a nyakába, / Tied leszek én, babám nem-sokára...”, hogy aztán valami balladás hangvételt vegyen a dal, mert a vége már valahogy így hangzott: „Sej, liba, liba, tarka szárnyú liba, / Hivatalos vagyok a lagzidba. / Mit ér nekem az a lakodalom, / Sej, az, ahol a rózsám a menyasszony?”

Szájharmonikán viszont talán, többször, nagyanyánk mulattatására is: „Ezt a kislányt akkor kezdtem szeretni, / Mikor a kocsmába kezdtem eljární. / Megszerettem gyönyörű szép szaváért, / Homlokára fésült göndör hajáért. / Barna kislán, gyere vélem a bálba, / Száz koronát adok cipőkopásra! / Nem kell nékem senki száz koronája! / Szerелеmből megyek véled a bálba...”

Máig csodálom, hogy családunk zenei fogékonyságából rám éppen semmi sem ragadt. A botlábúság meg a fals hang annál inkább. Pedig egy nemesi sarjnak úgy igazából mulatni is illene tudnia.

Nyári vasárnap délutánonként többször is meglátogatott bennünket a püspök úr. Könnyű, egylovas fiákeren érkezett, kocssal, de kötelező palástban a legnagyobb hőségben is. Ilyenkor a diófa alá készített fonott asztalon könnyű bor, literes kancsóban, sütemény, a karosszékben puha kispárna, hogy meghányják-vessék az egyházi gondokat, főleg a svájci segélyküldemények minél igazságosabb elosztását, hogy mennyi maradjon, s menjen Moravicára, Pacsérra, Pirosra meg Debelyacsára, Ittabére... És mi „léegyen” az Árvaház sorsa. Meg hogy tán Andrisra (mármint apámra) kéne bízni a verbászi dia-

konissza ház kertjét. S panaszomra, hogy én falsolok mindig a legjobban a gyermekkórusban, Ágoston püspök úr megvigasztalt: – Édes fiam, nálunk annyi a rekedt pávahang, hogy eggyel több vagy kevesebb, de az akarat az Úrnak nagyon is tetsző dolog. És ezt jegyezzétek meg, Gyerekek! (Hangsúlyából egyértelműen, nagy Gy-vel.)

A szigorú nagyszülői tiltás ellenére még azt is megengedte, csintalan-kodjunk vele. Ha ő megcsiklandozott minket, mi, előbb csak bátortalanul, aztán az ő biztató, s nagyapa-nagyanya lélegzet-visszafojtású tekintete ellenére is, visszacsiklandoztuk. Végül már mind az öten ott kuporogtunk a térdén, ültünk az ölében, lógtunk a nyakában. S végül, a rá jellemző szigorával ellentétben, ő intette le nevetve a nagyszülőket: „Hagyják, ők a mi fáink gyümölcsei.” Úgy emlékszem, legalábbis tudatomban úgy él, még félig föl is állt ekkor, s én, mint majd legkisebb, palástjába kapaszkodva, valami rosszul fölfélcelt, leszakadó gombként lógtam. Valami ilyesfajta mondatára is emlékszem: „Így hozzuk őket közelebb Istenhez.”

Eszébe juthattak az egykori szülői áldásra adott szavai? Ma már nem hinném el, hogy nem. S némi halvány összefüggés az iménti jelenet és címerünk között? Csak képzelődöm.

Falubelijeim mesélték: egy istentiszteletet így fejezett be: „Kegyelemben teljes Testvéreim! Van egy jó és egy rossz hír számotokra. A jó hír, hogy, látom, megvan a jó akaratotok, hogy templomunkat följújtsuk, tetőszerkezetét átrázzuk, mert itt-ott befolyik, kifoltozzuk, kicseréljük a rozsdás csatornáját, orgonánk agg sípjait följújtsuk... A rossz hírem viszont, hogy ezen munkálatok pénzei még – s itt a férfi oldalra nézett keményebb tekintettel – a kentek zsebeiben vannak. Mert ne feledjétek – mondta –, az adakozó hívót az Isten is szereti.”

Az ő segítségével, anyakönyvi utánjárásával sikerült csak úgy-ahogy összehozni az igencsak szerteágazó családfát is, kezdve attól az 1785-ben letelepedett, s 183-as sorszámmal vezetett István nevű ősünkről, akiről ez az egyházi összeírás azt is tudni vélte, telkén kívül öt lova, egy szarvasmarhája és két sertése volt. Felesége: Győri Zsófia. Csillaggal jelölve elődei nemes voltát.

Ha nagyapának történetesen lehetősége lett volna, hogy nemességünk eredetének mélyebben is utánanézzon, s rendelkezésére állhatott volna az Országos Széchényi Könyvtár kéziratára, akkor sem ment volna nyilván túl sokra, mert legfeljebb csak azt tudhatta meg, hogy a latin nyelvű kéziratokban szerepel a nemesi Nomina familiarumban a miénkkel azonos vezetéknévű személy. Ennek nyomvonalán el is juthatott volna a Magyar nemes családok kötetéhez, hogy kiderüljön – ha végig jó úton haladt – családunk István nevű őse mikor „nyeré címzetes nemeslevelét”.

96 Hogy e tényeknek nemigen nézett utána, s énekeskönyvét is az almárium fiókos részeinek is a dugottabb szegleteiben tartotta, s kötelezően zsebe

mélyére süllyesztve vitte istentiszteletekre, a negyvennégyes események ismeretében ma már nem csodálkozom. Mint ahogy azon sem, hogy nyilván csak szürke cukorgyári fűtőként maradt ki a „látászögből”. Egy darabig hétpecsétetes titok kellett legyen, s talán maradt is volna, ha ama énekeskönyvet történetesen a koporsójába helyezzük, s nem marad meg mintegy családi ereklyének.

A kutatás persze ragályos dolog, s az ember minél többet tud, annál nagyobb a hiányérzete. Így hát ne elégedjünk meg, s a mind több adat ismeretében rakosgathatjuk össze az ismert mozaikkockákat. S derítsük ki a családhoz köthető ama István, aki hadnagyként harcolt negyvennyolcban a 118. honvéd zászlóaljban, hogy ennek János nevű fia, illetve József nevű unokája 1860-ban 2 forinttal, illetve 50 krajcárral járult hozzá a Magyar Akadémia palotája építéséhez.

(Ha egy kicsit is a tények ismeretére és a képzeletemre hagyatkozom.) Nem volt hiábavaló befektetés a Lajos névre hallgató leszármazottunkba való befektetés, mert (s akkor még a zenészvonalat nem is említettük), ő villamosmérnökként s Kossuth-díjasként 1949-ben be is vonulhatott oda annak elismeréseként, hogy: „Irányításával építették az első gázfüggőhidat, s valószínűsítette meg a kőszén kokszosítását.” Hogy legidősebb bátyámat (tegyük ide, máig kutató: Attila mérnököt) ő irányította a tárgyi etnográfia felé, s találta meg nagy kutatási területét, az ipartörténet malomi szakában Verancsics Faustustól Lambrecht Kálmánig. Ezt már a legújabb lexikonok is bizonyítják. S az esetleges téves elágazás miatt, büszke lennék, ha történetesen kiderülne, a temesvári festő, Ferenc névrokonunk, akár az ómorovici születésű Lajos, zeneszerző, vagy a pesti basszbariton Dezső is ide lehetne sorolható. De nem.

S hiteles lehetne mindez, a most előkerült díszes fejlécű, gazdag szegélydíszítésű és mesterien kidolgozott, fametszetes grafikával keretezett okirat átirata nélkül?

Íme:

„BÁCS ÉS BODRUGH *(díszes, erősen hajladozó, barokk cífrázattal)*

törvényesen egyesült Vármegyék'

Egyházi Főméltóságainak, Országos Zászlósainak,

Fő Rendeinek és Nemeseinek

KÖZÖNSÉGE *(a fentiek ornamentikájával)*

adjuk tudtára é velünk rendjeiben mindenknek, kiket illet, hogy a' midőn dicsőségesen uralkodó Felsője Koronás Királyunk szolgálatját, édes hazánk közös javát, az adózó nép föntartását, 's Megyénk egyéb dolgait érdeklő tárgyak elintézése végett az alúl jegyzett helyen 's időben egybejövén Közgyűlést tartottunk volna, ákoron Nemes öreg Bordás Mihály megyebéli Feketehegy helységi lakós tartozó alázattal járul hoz-

zánk az iránt, miszerint ön magát, valamint családja többi tagját, név szerint Gergely, úgy János, Mihály és József természetes és törvényes önnön fiait – nem különben Istvánnak István, és János, valamint Gergelynek Mihály, úgy szinte Jánosnak János, és István és ismét Jánosnak János, és Mihály, végére Istványnak Sándor, Lajos, és András gyermekeit, mindannyi Feketehegyi lakósokat Megyénk kétségtelen Nemesei közé sorozni, 's erről hiteles pecsét alatt bizonyítványt részükre szolgáltatni méltóztatnánk: minthogy pedig igazságos kérelmét kinek sem lehetne megtagadni, különben is az, hogy a' nevezettek Attyuk, illetőleg Nagy Attyuk Nemes Bordás Istvány és János még 1797-ik évi April 19 tartott Közgyűlésünk alkalmával, a jegyző könyv 542-ik száma alatt, Nemes Borsód Megyének 1793 ik évi November 27 én tartott közgyűléséből kiadott e következő nemesi bizonyítványára”

(Itt a latin nyelvű okirat másolata következik nyolc és egynegyed írott oldalon. Az eredeti beadvány alulírottja: Stephanus Bordás, Senior, keltezése: „Fekete:Hegy die 8 April 797”, s végül ismét magyarul:)

„Kétségtelen országos nemeseknek elismertettek légyen hitelesen kimutattatnék, továbbá annyiszor érintetteknek Nemes Bordás Istvány és Jánostóli leszármazásuk az előmutatott hiteles alakú egyházi anya könyvvi kivonatokból mindenkép bebizonyosodnék ugyan azért ma fen szerzett Nemes Bordás Mihály és Gergely, úgy Mihálynak János, Mihály, és József, nem különben Istványnak Istvány, és János, valamint Gergelynek Mihály, úgyszinte Jánosnak János, és Istvány, és ismét Jánosnak János, és Mihály, végre Istványnak Sándor, Lajos, és András fiait minnyáját feketehegyi lakósokat megyebeli kétségtelen nemeseknek elismervén, 's meghirdetvén, tisztí ügyészünk megegyezésével ugyan azok lajstromába ígtattuk, részükre e Megyék hiteles pecsétjével erősített bizonyítványt a' köz igazsághoz képest kiadván. Költ a' mi egy ezer nyolcszáz negyven ötödik évi December hó tizenötödik 's utána következett napjaiban Zombor Szabad Királyi Városban tartott közgyűlésünkéből.”

Olvasá, 's kiadá a' tisztelet Megyék Fő Jegyzője
Piukovity Ágoston
Knézy Antal első al Ispány
(s a tizenöt aláírás közül csak néhány az olvashatók közül:)
Franticsevics Pál Táblabíró
Lukareczi Volarich János Táblabíró
Vojnits Barnabás Főszolgabíró
Almási Antunovits Pál Főszolgabíró
Jáhó Péter Jegyző
Eremits Lukács Eskütt

Most már csak az a kérdés, mit kezdjek mindezzel, már mint vazallusi utód? Életrajzban feltüntetni ma badarság, sőt megmosolyogni való lenne. A lovaggá ütési kísérleteket (s ezzel egyetlen lovagot sem sértve), eddig is elutasítottam, mert az írónak, ha az akar maradni, ezt a bármennyire is megtisztelő terhet, nem szabad a tüdejébe beszívni. Kivéve talán a borlovagit, de ahhoz meg még elég sokat kellene elfogyasztanom, hogy vállalni is tudnám. Fiaim (bár az ősi rend szerint, e nobilitasi jussnak, ők is jogos viselői lennének) már azért is megszólhatnak (sőt, hülye vagyok), hogy e tények feltárására egyáltalán időt pocskolok. Azzal védekezem, az ember az idő múlásával kezd fölösleges dolgokkal is foglalkozni. Levéltározok, lexikonozok, heraldikázok, telefonálok, e-mailezek, szkennelek: egyszóval, múltunk után nyomozok. Ha gúnár, rázza meg a farkát.

A páromnak van igaza. Zárjuk armálisunkat szerény ékszerszelencénkbe.